

FD 11-12-20

1e

Nieuwe aanknopingspunten gerechtshof om Hamers te v

Uitspraak bevat veel niet eerder gemelde details

De top van de bank is meer dan eens gewaarschuwd

Hamers kreeg al in 2014 een alarmerende e-mail

Rutger Betlem en Vasco van der Boon
Amsterdam

De uitspraak van het Gerechtshof in Den Haag in de zaak tegen oud-ING-topman Ralph Hamers in het gerucht makende witwasdossier bevat veel nieuwe details. Het document laat zien dat de top van de bank meer dan eens gewaarschuwd werd voor tekortkomingen in het klantonderzoek, ook vanuit het eigen bestuur.

Dat is een heel ander geluid dan bij het schikkingsvoorstel uit 2018. Toen verklaarden de FIOD en het Openbaar Ministerie dat de bank weliswaar fouten had gemaakt, maar dat niet bewezen kon worden dat de top van ING daarvan persoonlijk op de hoogte was. ING rekende toen €775 mln af en ging ervan uit dat de zaak afgedaan was.

Maar woensdag bleek dat het hof twee jaar na dato 'voldoende aanknopingspunten' ziet voor een succesvolle strafvervolgning van een ING-bestuurder uit die tijd, namelijk toenmalig ceo Ralph Hamers. In het woensdag gepubliceerde document eist het Gerechtshof in Den Haag dat het witwasdossier opnieuw geopend wordt.

Het hof wijst op de jarenlange structurele overtreding van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme. De bank, en daarmee het bestuur, is diverse malen door toezichthouders De Nederlandsche Bank (DNB) en de Europese Centrale Bank (ECB) gewezen op tekortkomingen in het risicobeleid en de daaruit voortvloeiende risico's van strafbaar handelen.

Dat die signalen het bestuur niet bereikt zouden hebben, acht het hof ondenkbaar. ING kreeg namelijk in 2015 al eens een dwangsom opgelegd door DNB vanwege rammelend cliëntenonderzoek. De toezichthouder wees onder meer op schuldwitwassen. Daarbij is misschien niet direct duidelijk dat het om illegale geldstromen gaat, maar dat kon de bank wel vermoeden of zou die in elk geval moeten vermoeden.

'Business ging boven compliance' bij ING en Hamers heeft daar, volgens het

Ralph Hamers in 2014. De huidige UBS-ceo hangt vervolging boven het hoofd.

hof, actief aan meegewerkt. Het hoofd juridische zaken en de interne accountantsdienst van ING praatten de topman maandelijks bij. Hun rapportages gingen volgens het hof veelvuldig over het ontbreken of onvolledig zijn van klantdossiers, onjuiste risico-inschattingen, niet of te late beëindiging van klantrelaties, technische problemen in het transactie-

Dat de signalen van DNB en ECB het bestuur niet bereikt zouden hebben, acht het hof ondenkbaar

monitoringsysteem, personeelstekorten op de afdeling klantonderzoek en een gemis aan kwaliteit bij het personeel.

Al in 2014, vier jaar voor de schikking, ontving Hamers een alarmerende e-mail van het hoofd van de afdeling juridische zaken over tekortkomingen inzake de toezichthoudende taken. Er moest onmiddellijk actie ondernomen

worden, omdat anders 'niet alleen ING een groot risico op vervolging loopt, maar ook de leden van het management', noteert het hof.

Een jaar later trok de ECB aan de bel. In het in juli 2015 verstuurd inspectierapport sprak de hoogste Europese toezichthouder van 'diverse gesignaleerde tekortkomingen ten aanzien van de compliancefunctie'. In de verhoren liet Hamers weten het rapport te kennen. Hij wist dat het stevige bevindingen waren, maar zag geen noodzaak tot ingrijpen zolang de discussie met de ECB voortduurde. Europa zou een heel ander toezicht verwachten dan er op dat moment was. In tegenstelling tot toenmalig cfo Koos Timmermans en ceo ING Nederland Nick Jue weet Hamers zich niets te herinneren van DNB-rapportages over gebrekkig toezicht bij ING.

Pieter Lakeman van Sobi, die de procedure bij het hof aanspande, zegt tegen het FD dat hij en zijn advocaat Gabriel Meijers het hof hebben gevraagd om kopieën van de waarschuwingen die ECB en DNB aan het ING-bestuur

1 voor ervolgen

ge
ke

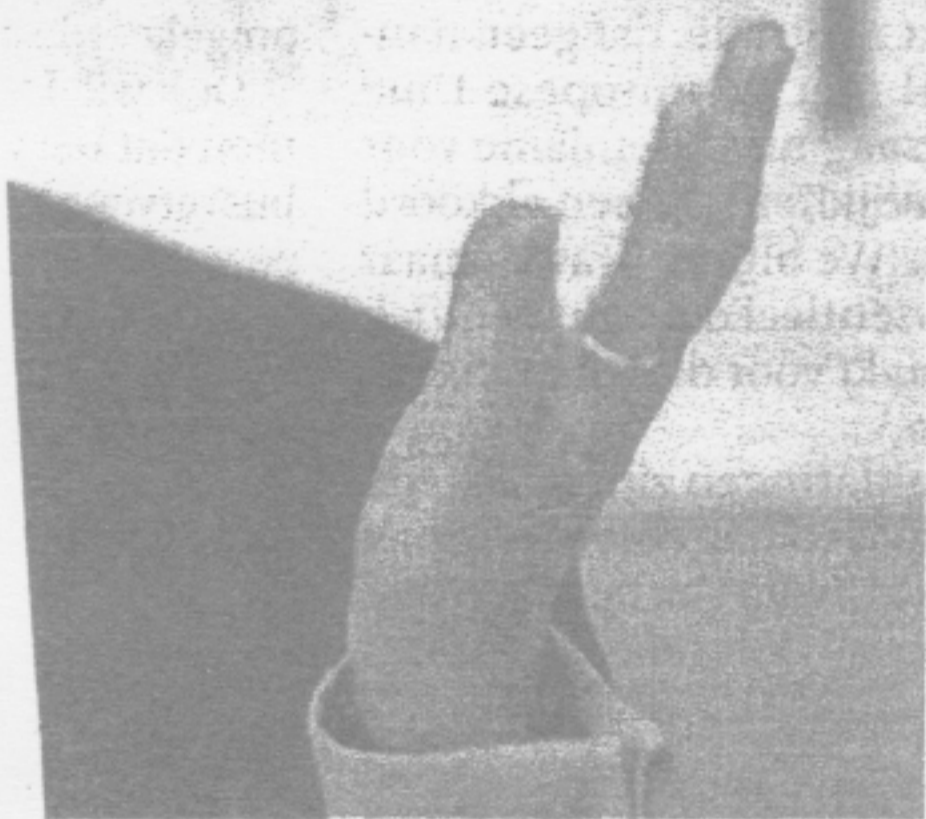

FOTO: JASPER JUINEN/BLOOMBERG

hebben gestuurd. Lakeman vermoedt dat het *smoking guns* zijn, oftewel onweerlegbaar bewijs dat Ralph Hamers persoonlijk kennis had van de structurele tekortkomingen van zijn organisatie. Het hof heeft geweigerd kopieën te geven. Wel mocht Lakeman de correspondentie zien waarin een bestuurder van ING zijn collega-bestuurders in 2014 waarschuwde dat de organisatorische gebreken zo ernstig waren dat zij persoonlijk strafrechtelijke risico's liepen. Maar in de aan hem getoonde versie zijn alle persoonlijke details zwartgelakt door ING-advocaten, zegt Lakeman.

Lakeman verwacht zich als partij te voegen in de strafzaak tegen Hamers waartoe het hof bevel heeft gegeven. De vervolging van Hamers wordt gezien als een kantelpunt in de financiële sector. Tot nu toe wisten financiële instellingen zo'n publieke vernedering van het bestuur te voorkomen met een schikking of een bestuurlijke boete van De Nederlandsche Bank. Het is voor het eerst dat een bestuurder van een systeembank vervolgd wordt.

BANKEN

Nieuwe details over ING-zaak in uitspraak hof

De uitspraak van het Gerechtshof in Den Haag in de zaak tegen oud-ING-topman Ralph Hamers bevat veel niet eerder bekende details. Het document laat zien dat de top van de bank meer dan eens gewaarschuwd is voor tekortkomingen in het klantonderzoek, ook vanuit het eigen bestuur. Ralph Hamers moet geweten hebben van de verschillende onderzoeken door de ECB, DNB en de eigen risico-afdeling, meent het hof.

PAGINA 9

FD 11-12-20